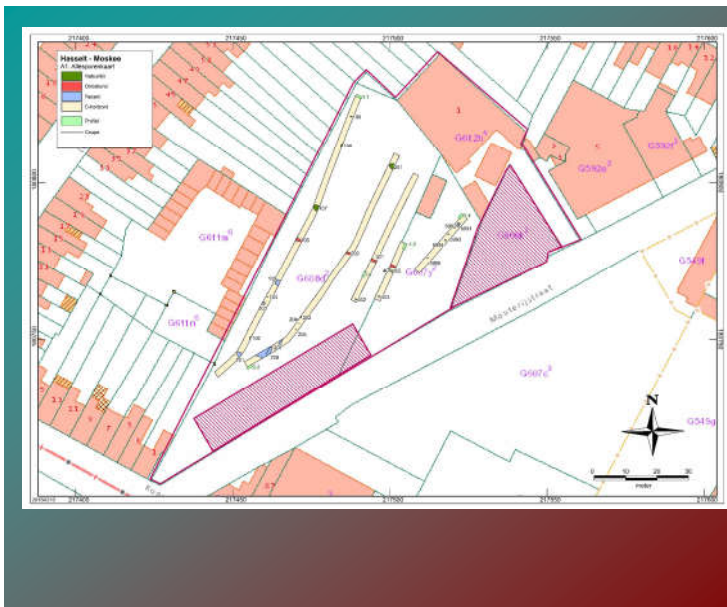

Moskee Badr te Hasselt (gem. Hasselt)

Programma van Maatregelen

G. De Nutte en T. Deville

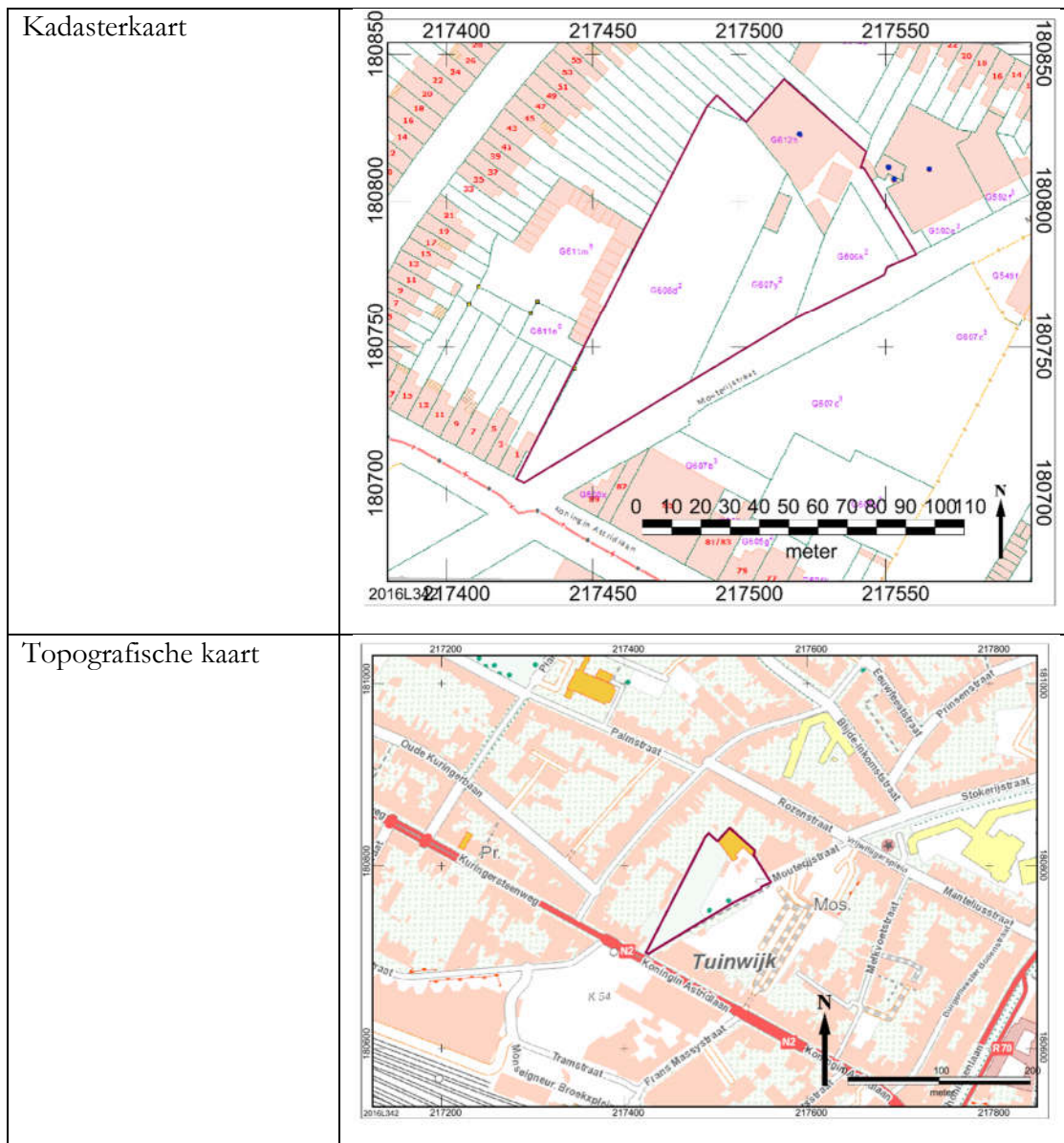
1. Inhoudsopgave

1. Inhoudsopgave.....	1
2. Programma van Maatregelen voor vrijgave.....	2
2.1. Administratieve gegevens	2
2.2. Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek	3
2.3. Aanwezigheid van een archeologische site	5
2.4. Waardering van de archeologische site.....	5
2.6. Impactbepaling	5
2.7. Bepaling van maatregelen	6

2. Programma van Maatregelen voor vrijgave

2.1. Administratieve gegevens

Projectcode	2018A310
Aanvangsmelding onderzoek	ID 743
Identificatie bekrachtigde archeologienota met het programma van maatregelen betreffende het uitgesteld traject	ID 1669
Nummer wettelijk depot	Niet van toepassing
Naam en erkenningsnummer erkend archeoloog	ArcheoPro Vlaanderen (OE/ERK/Archeoloog/2016/0107), Bedrijfsstraat 10, 3500 HASSELT
Provincie	Limburg
Gemeente	Hasselt
Deelgemeente	Hasselt
Plaats	Mouterijstraat 1-5
Toponiem	Tuinwijk
Bounding Box	X: 217422.5876 Y: 180703.8224 X: 217569.1608 Y: 180842.1940
Kadastrale gegevens	Gemeente: Hasselt Afdeling: 7 Sectie: G Nrs.: 608d², 607y², 606k² en 612h²
Kaartblad	/

2.2. Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek

Voor onderhavig onderzoeksgebied is aanvankelijk een archeologienota (ID 1169) opgemaakt. Deze bestond uit een bureauonderzoek.

Op basis van dit bureauonderzoek werden de verschillende onderzoeksmethoden beoordeeld zoals beschreven in hoofdstuk 5.3 van de Code van Goede Praktijk en werd de onderzoekstrategie bepaald. Voor de gedetailleerde afwegingscriteria wordt verwezen naar hoofdstuk 2.3.3 Potentieel op kennisvermeerdering en afweging noodzaak verder vooronderzoek⁶ binnen deze goedgekeurde archeologienota met vigerend Programma van

Maatregelen of het hoofdstuk 2.4 Trajecten verder vooronderzoek zonder en met ingreep in de bodem daar.

Op basis van deze studie werd het advies uitgebracht dat een vervolgonderzoek in de vorm van proefsleuven werd geadviseerd. Dit gezien de vigerende hoge archeologische verwachting betreffende jager-verzamelaars en de onbekende verwachting betreffende nederzettingen en/of sporen van begravingen van landbouwers vanaf het Neolithicum/Bronstijd tot en het met derde kwart van de 18^e eeuw.

De bodemopbouw kon echter nog van die orde zijn dat grondsporen van landbouwers een matige tot goede gaafheid en conservering konden vertonen, indien dergelijke archeologische resten aanwezig zouden zijn.

Een bijzonderheid hierbij is dat deze eveneens een bijdrage dienen te leveren in de kennis over de mate van intactheid betreffende de natuurlijke bodemopbouw. Gezien er ook een hoge archeologische verwachting geldt voor kampementen van jager-verzamelaars echter met op heden een onbekende gaafheid. Dit betreft specifiek voor het eventuele aanwezige Laat-Paleolithicum en met name van de Federmessergroep.

Dit was namelijk de meeste geschikte in te zetten prospectieve methode om een advies te kunnen opstellen betreffende de omgang van het onderzoeksgebied in functie van eventuele archeologische resten. Alsook welke specifieke maatregelen hierbij konden/dienden genomen te worden.

Dit diende uitgevoerd te worden binnen een zogenaamd “uitgesteld traject”.

In de laatste week van januari 2018 werd onderhavig onderzoeksgebied onderworpen aan het proefsleuvenonderzoek.

Het proefsleuvenonderzoek heeft de verwachting(en) opgesteld tijdens het bureauonderzoek getoetst, verfijnd en/of bijgestuurd. Het heeft een antwoord geformuleerd op de hoofdvraag of er zich al dan niet een archeologisch bodemarchief binnen de grenzen van onderhavig plangebied situeert? Zo ja, wat de inhoudelijke en fysieke kwaliteit (aard, ouderdom, omvang, gaafheid en conservering) van deze archeologische sporen en/of resten is. Men is hierbij tot een waardestelling gekomen en er zijn uitspraken geformuleerd over de al dan niet behoudenwaardigheid van de vindplaats/vindplaatsen. Tevens is dit afgetoetst of deze eventuele archeologische

behoudenwaardige resten al dan niet verstoord zullen worden door de geplande werken. Dit alles stond in het kader van het eventuele potentieel tot archeologische kennisvermeerdering.

Op basis van onderhavige prospectie met ingreep in de bodem werd daarom geoordeeld dat alle wenselijke én te nemen stappen betreffende archeologische vooronderzoek uitgevoerd werden voor onderhavig onderzoeksgebied

2.3. Aanwezigheid van een archeologische site

Enkel werd een greppel vastgesteld die wellicht niet ouder is dan de late 14e eeuw en vermoedelijk eerder uit de periode 16e – 19e eeuw dateert.

2.4. Waardering van de archeologische site

Er werden geen archeologische & historische relevante sporen aangetroffen.

Het proefsleuvenonderzoek heeft aangetoond dat er zich in de onderzochte zone geen begravings- en/of nederzettingscontexten situeren.

Op basis van alle reeds gegeven argumenten is geen sprake van archeologische (waardevolle en behoudenwaardige) vindplaatsen en wordt een lage waardering ingeschat.

De resten zijn van die aard dat het niet leidt tot een potentiële kennisvermeerdering.

2.6. Impactbepaling

Voor de uitgebreide beschrijving van de toekomstige werkzaamheden wordt verwezen naar hoofdstuk *1.3.3 Beschrijving ingreep/ geplande werken en randvoorwaarden* van de bijhorende archeologienota én *hoofdstuk 6.5 Gespecificeerde geplande werken* binnen het *Archeologisch vooronderzoek. Verslag van de resultaten door middel van een landschappelijke booronderzoek en proefsleuven. Een uitgesteld traject.*

De geplande ruimtelijke ontwikkeling ter hoogte van de effectieve moskee (2 444 m²) is van die orde dat het relevante archeologische niveau hierbij zal geraakt worden. Gezien een aanwezig micro-reliëf van enkele decimeters. Zal men het terrein richting de Koningin Astridlaan ongeveer 70 cm afgraven ter egalisatie. Waarna de funderingen minstens vorstvrij (-80 cm) aangezet zullen worden. De uitvoeringswijze is hierbij als volgt: stroken die waar nodig extra verstevigd zullen worden door middel van solitaire en lokalere ietwat bredere vergravingen in functie van sokkel-/zoolfunderingen. Voor de strookfundering worden hierbij uitgravingen gerealiseerd die maximaal 1,00 m breed zijn en hierbij ongeveer 1,40 cm diep ten opzichte van het bestaande maaiveld. Voor de verstevigende sokkel-/zoolfunderingen wordt 0,90 m diep ten opzichte van het bestaande maaiveld ontgraven.

De algemene vloerplaat die hiertussen gefundeerd aangelegd wordt, komt hierbij tussen - 0,40 m à - 1,10 m ten opzichte van het bestaande maaiveld te liggen. Dit inclusief de dikte van de vloerplaat als onderliggende koffer voor steenslag of gecompacteerd zand en/of thermische isolatie.

De rest van het plangebied zal aangeplant worden met groen en zal vooral verhard worden voor parkeermogelijkheden. Ook de zone van te slopen huidige moskee zal op termijn als parkeerdoeleinden dienen. Hiervoor zal men gebruik maken van grasdallen. Voor de koffer wordt afhankelijk van de situatie enkele centimeters tot maximaal 20 cm afgegraven ter egalisatie.

Er is echter geen sprake van zogenaamde (waardevolle en behoudenwaardige) archeologische vindplaatsen die tot een eventuele kennisvermeerdering zouden kunnen leiden. Op basis hiervan vertonen de werken eigenlijk geen impact op dergelijke archeologische sites.

2.7. Bepaling van maatregelen

Op basis van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek situeren zich geen waardevolle én behoudenwaardige resten binnen de contouren van onderhavig onderzoeksgebied.

Gezien de afwezigheid van archeologisch (waardevolle én behoudenwaardige) vindplaatsen wordt een vervolgonderzoek (opgraving) niet noodzakelijk geacht. Dit zou naar alle

waarschijnlijkheid niet leiden tot een vermeerdering van de archeologische huidige bestaande kennis.

Het Programma van Maatregelen betreft dus een vrijgave voor verder archeologisch onderzoek.